

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

IMIELIN

1. Nazwa

KOPIEC WOLNOŚCI

2. Czas powstania

1926 rok

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok od wschodu

4. Adres

ul. Wyzwolenia
(okolice nr 51)

współrzędne geograficzne:

N 50°09'15.86''

E 19°11'24.90''

5. Przynależność administracyjna

Województwo: śląskie

Powiat: bieruńsko-lędziński

Gmina: Imielin

6. Formy ochrony

Ewidencja Miejsc Pamięci

Wojewódzkiego Komitetu Ochrony
Pamięci Walk i Męczeństwa przy
Wojewodzie Śląskim nr 92/05/GW

Zapis planu zagospodarowania
przestrzennego:

Miejskowy plan zagospodarowania
przestrzennego miasta Imielin w
rejonie ulic Wyzwolenia,
Ściegiennego, Poniatowskiego i
Nowozachęty przyjęty Uchwałą nr
XXVIII/175/2013 Rady Miasta Imielin
z dnia 27 lutego 2013 r.

8. Historia, opis i wartości

Historia

Wzniesiony zapewne w 1926 r., bowiem 5 lipca tegoż roku „na świeżo usypanym kopcu, na ul. Wyzwolenia ks. Elsner odprawił uroczystą mszę polową” (B. Kopiec, *Vademecum historyczne miasta Imielin*, Imielin 2000, s. 113) Kopiec usypany został przez Związek Powstańców Śląskich i społeczeństwo Imielina (B. Kopiec, *Szkic monograficzny miasta Imielin*, Imielin 1998, s.40). Jednakże ten sam autor w innym miejscu pisze że: „Z inicjatywy księdza Elsnera społeczeństwo Imielina usypało kopiec aby uczcić poległych w powstaniach Śląskich. 5.07.1922 roku odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika oraz msza św. odprawiona przez księdza Elsnera przy murowanym ołtarzu z krzyżem żelaznym” (B. Kopiec, *Imielin. Zarys dziejów*, s. 128). Wskazana w publikacji z 2004 r. data zapewne jest pomyłką, bowiem Związek Powstańców Śląskich został założony dopiero w 1923 roku.

W 1981 r. poświęcono go również ofiarom II wojny światowej. Uroczystość miała miejsce 3 maja 1981 roku.

Opis:

Kopiec ziemny o kształcie zbliżonym do ściętego stożka, porośnięty trawą. Od strony wschodniej na szczyt prowadzą proste 2-biegowe schody z szerokim podestem. Szczyt płaski, utwardzony kostką betonową, na nim prostopadłościenny, kamienny pomnik-ołtarz z granitową tablicą na której napis: PAMIĘCI / POLEGŁYCH / SPOŁECZEŃSTWO / IMIELINA/ 3.5.1925 3.5.1981// i wizerunek krzyża powstańczego z latami na ramionach: 1939, 1919, 1920 i 1921 i 1945 pośrodku. Płyta górna pomnika wykonana z granitu. Obok prosty krzyż wykonany ze stali i maszt (przy schodach). Całość otoczona łańcuchem umieszczonym na metalowych, ozdobnych, słupkach

Wartości:

Kopiec o wartościach ponadregionalnych, posiada wartości historyczne, uznany za miejsce pamięci.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania:

Średni, podstawa pomnika spękana, uszkodzona, nawierzchnia z kostki wymaga oczyszczenia.

Postulaty:

- Zachowanie i ochrona obiektu.
- Naprawa podstawy pomnika i oczyszczenie nawierzchni z kostki.
- Bieżące utrzymanie – pielęgnacja zieleni.
- Zachowanie zaleceń wynikających z wyznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Imielin w rejonie ulic Wyzwolenia, Ściegiennego, Poniatowskiego i Nowozachęty strefy ochrony ekspozycji Kopca Wolności tj:
  - zakazu lokalizowania zabudowy (zgodnie z zapisem ww. planu),
  - zakazu lokalizowania reklam,
  - zakaz naruszania topografii terenu zakłócającej ekspozycję kopca,
  - kształtowanie zieleni w sposób zachowujący ekspozycję kopca.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr inż. arch. Ewa Caban
mgr Irena Kontny

Dział Centrum Dziedzictwa
w Instytucie Myśli Polskiej
im. W. Korfańtego
Katowice, październik 2020

Ewa Caban
Irena Kontny

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
W KATOWICACH

Łukasz Konarzewski
Łukasz Konarzewski

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków